

NARZĄDZKA

№ 60.

1 MARCA 1847 r.
PONIEDZIAŁEK.

GAZETA POLICYJNA.

Wychodzi codziennie, nie wyluczając świąt uroczystych i niedziel. — Prenumerata roczna, rubli sr. 3 kopiejek 60 (złp. 24), kwartalna kopiejek sr. 90 (złp. 6) a miesięczna kop. sr. 30 (złp. 2). Życzący mieć odnozoną do domu dopłaca miesięcznie kop. sr. 5 (gr. 10). Egzemplarz pojedynczy kosztuje kop. sr. 2 1/2 (gr. 5).

Część Urzędowa.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, rozkazem Najwyższym z dnia 14 (26) z. m. r. b., do zarządu spraw cywilnych wydanym, referenta komisji rządowej sprawiedliwości w królestwie Polskim, sekretarza kolejajnego *Wiktorskiego*, za odznaczenie się jego w służbie, Najmiłosciwiej wynagrodzić raczył rangą radcy honorowego.

Przez rozkaz Najwyższy w dniu 3 (15) lutego b. r. do wojska wydany, były adiutant naczelnika sztabu głównego armji, generał-adjutanta księcia Gorczakowa 3go, kapitan z pułku piechoty feldmarszałka hrabi Dybicza Zabalkańskiego *Pankratiew*, awansowanym został na majora ze starszeństwem od dnia 6go czerwca 1846 r.

Obwieszczenie banku pożyczkowego Cesarstwa Rosyjskiego. — W latach: 1838, 1841, 1842 i 1844, bank pożyczkowy przez publiczne obwieszczenia wzywał wszystkich posiadających jego bilety, jako dowody złożonych do banku sum, wydawanych do dnia 1-go marca 1828 r. na papierze z wycieczajnym z pieczęciami na laku wyciśniętymi, o zamianę tychże na nowe bilety odmiennego kształtu, i wyznaczył ostateczny do tego termin do dnia 11 lipca 1846 roku. Pomimo tego wielka liczba wspomnianych na prostym papierze biletów nie jest jeszcze wymieniona, dla tego dla wymiany onychże naznacza się teraz nowy termin do 1 lipca 1848 r.; — zarazem bank pożyczkowy uprasza wszystkie władze i zarządy, u którychby jakimkolwiek sposobem znajdowały się wspomniane bilety, aby raczy-

ły go o tém zawiadomić. — Naczelnik kancelarji, *Szagin*. — Za zgodność, sekretarz stanu, *Le Brun*.

JO. Książę Namiestnik królestwa, mając sobie domiesioném, że w mieście Pińczowie, pow. Stopnickim, w miesiącu październiku r. z. skutkiem wszczętego z nieostrożności pożaru, zgorzało 17 domów, a przez to 52 familij chrześcijańskich i żydowskich pozostało bez przytulku; najlaskawiej zezwolił raczył na zbieranie dla pogorzalców tegoż miasta, dobrowolnych składek w pow. Stopnickim, przez ciąg roku jednego.

(*Dalszy ciąg postanowienia o spisie wojskowym*).

§ 8. Zresztą w sporządzeniu dowodów, o których w §§ 6 i 7 mowa, należy się ściśle stosować do załączonego wzoru pod liczbą 153a. — § 9. *b) Wylączenie z tytułu wyboru.* — Wolno jest rodzicom z pomiędzy synów wylączyć tytułem wyboru jednego w wieku spisowym będącego, który mógłby im być na starość pomocą i wyręczeniem, a po ich śmierci opiekować się małoletniem rodzeństwem i zarządzać pozostałym po nich gospodarstwem, w celu zapobieżenia upadkowi onego. — § 10. Wylączenie paragrafem poprzedzającym wzmiankowane, dozwoloném zostaje pod następującemi warunkami: *a)* jeżeli w familji oprócz synów w wieku spisowym będących, a nieposiadających wylączenia niema innych, z którychby rodzice podobny wybór skutecznie mogli, mianowicie: 1) synów wyszłych z wieku spisowego; 2) synów znajdujących się w tymże wieku i przytem kwalifikujących się do wylączenia; 3) synów od 15tu

lat mających do 20tu lat; b) jeżeli (choćby byli synowie o których wyżej pod liczbą 2 i 3 mowa), co jednak niemogli być pomocą i wyręczeniem rodzicom dla następujących powodów: 1) dla braku sił fizycznych, słabości lub kalectwa; 2) z powodu uczęszczania do szkół publicznych lub uczenia się rzemiosła albo kunsztu dla zapewnienia sobie na przyszłość stanu, co jedynie ściągać się może do synów niedoszłych wieku spisowego od 15tu do 20tu lat liczących a powyżej w ustępie lit. a pod liczbą 3-ią wzmiankowanych. — § 11. Gdyby rodzice obarczeni wiekiem albo dotknięci chorobą lub kalectwem, potrzebujący z tego powodu niezwłocznego wyręczenia i pomocy dzieci, takowej znaleźć niemogli w osobie jednego z synów paragrafem poprzedzającym w ustępie lit. a wymienionych, dla przyczyn w ustępie lit. b tegoż paragrafu wskazanych, w takim razie wolno będzie rodzicom wyłączyć od zaciągu tytułem wyboru syna w wieku spisowym. Wszakże wyłączenie to niemoże mieć miejsca, jeżeli rodzice mają jednego lub kilku synów nie doszłych wieku spisowego od 17 do 20 lat liczących, a przytóm zdalnych do pracy i nieuczęszczających do szkół ani uczących się rzemiosła w celu zapewnienia sobie na przyszłość stanu. — § 12. Gdyby rodzice ehcieli wyłączyć syna w wieku spisowym będącego i w kraju zamieszkałego, wtenczas kiedy mają innych synów za granicą przebywających a mogących im być pomocą i wyręczeniem, wyłączenie takowe niemoże mieć miejsca, wyjąwszy przypadek, gdyby pobyt synów za granicą był czasowy i gdyby obok tego synowie ci mogli być prawie na zaciąg do królestwa powołani, i na każde żądanie władz stawieni, bądź w czasie rewizji spisu wojskowego bądź w czasie poboru. — § 13. Rodzicom, którzyby z powodu niewiadomości o życiu lub pobyciu, jednego lub więcej synów pragnęli wyłączyć z tytułu wyboru syna w kraju pozostałego, wolno jest wybór takowy uskutecznić, jeżeli oprócz tych synów, albo niemają żadnych innych, albo też mają takich tylko, którzyby w myśl § 10 ustępu lit. b i § 11 pomocą i wyręczeniem być im niemogli i jeżeli niewiadomość o której powyżej mowa udowodnią w sposób § 20 w ustępie lit. a nr. 4 wskazany. (D. c. n.)

Główna kasa oszczędności. — W upłynionym tygodniu do dnia 16 (28) lutego roku bież. włącznie, wydano książeczek nowych 23, na które, tudzież na dawniejsze, w 296 wnioskach złożono rs. 2194 k.

65 (złp. 14631); na żądanie 32 uczestnikom wypłacono, (oprócz procentu za rok bież. rs. 2 k. 56) rs. 1228 k. 13 (złp. 8187 gr. 16) i umorzono książeczek oszczędności 13; — przeto uczestników 4598 posiada kapitał rs. 147094 kop. 84%, **(czyli zł. 980632 gr. 9)** — Warszawa d. 16 (28) lutego 1847 r. — Naczelnik. *Stomiński.*

Do kasy oszczędności Płockiej, w dniach 2 (14) i 9 (21) lutego r. b. 85 uczestników złożyło rs. 147 k. 15 (czyli złp. 981); zaś w dniach 31 stycznia (12 lutego) i 7 (19) lutego uczestników 3ch odebrało rs. 180 k. 80 (czyli złp. 1205 gr. 10); cały zatem kapitał przez 416 uczestników posiadany, wynosi rs. 5126 kop. 33 (czyli złp. 34,175 gr. 16).

Biuro Warszawskiego Ober-Policmajstra. — PP. właściciele i rządcy domów zwróć baczną uwagę na poniżej wymienione osoby, a mianowicie: Tomasza Lipińskiego (lat 34), ostatnio w m. Ostrowie zamieszkałego, na-teraz z pobytu niewiadomego, o dwie kradzieże obwinionego; — Bonawenturę Szymczaka (lat 20), rodem z wsi Zawadki pow. Kaliskiego, jakoteż Józefa Marciniaka inaczéj Marcinkowskiego (lat 24), rodem z w-i Biskupice w tymże powiecie, obu w wsi Kobierzysku za owczarków służących, za przemieszczenie się na karę skazanych; — Antoniego Cichockiego inaczéj Plochorzycykiem zwanego (lat 24), włóczęgę, o liczne zbrodnie mocno poszlakowanego, przez sąd policji poprawczéj powiatu Pultuskiego śledzonego; — Piotra Niewiadomego v. Sangurskiego (lat 44), parobka, poprzednio we wsi Błotnicy, pow. Radomskim, ostatnio zaś we wsi Wilcze piętki, pow. Warszawskim zamieszkałego; — staroz. Zelman Kozzorowski (lat 28), osłatecznie w mieście Szydłowcu zamieszkałego, na-teraz z pobytu niewiadomego, o zbrodnią kradzieży obwinionego; — Wojciecha Płachę (lat 41), o kradzież obwinionego, z gminy Zborówek okręgu Stopnickiego zbiegłego; — Kazimierza Matuszewskiego (lat 45) i staroz. Icyka Malickiego (lat 30), o kradzież obwinionych, pierwszego z gminy Szydłów, drugiego z gminy Chucin, okręgu Szydłowieckiego zbiegłych; — staroz. Herszla Nięgosławskiego, rodem z wsi Januszowic, o kradzież występkową obwinionego i z gminy Zagon okręgu Stopnickiego zbiegłego; — a jeżeliby która z nich w ich posesjach zamieszkanie obrala, najbliższą władzę policyjną zawiadomić o tém niezaniehdają.

Wiadomości miejscowe.

Dnia wczorajszego przybyło do Warszawy koleja żelazną osób 215, wyjechało 273.

Dziś z kaplicy KK. Reformatów o godz. 4ej po południu, wyprowadzone będą zwłoki s. p. Bernarda *Zdżarskiego*, emeryta, zmarłego w 60 roku życia.

Marjanna z Burghardtów *Schüsler*, zesła z tego świata w wieku lat 60. Eksportacja zwłok jej odbędzie się dziś o godzinie 3½ po południu, z kaplicy szpitala ewangelickiego, na cmentarz tegoż wyznania.

Andrzej d'Alberti *Castelmur*, właściciel cukierni, onegdaj rozstał się z tym światem. Eksportacja zwłok jego odbędzie się dziś o godz. 4ej po południu z kaplicy szpitala ewangelickiego, na cmentarz reformowany.

Wczoraj w Teatrze Wielkim przywołani: po *Robercie Djabie*, J Panna Rivoli, oraz JPP. Troszel 4-kroć, Matuszński 2-kroć: — w Teatrze Rozmaitości po *Zrzedności i przekorze*, JPP. Żółkowski i Rychter; po *Kodeksie dla kobiet*, J Pani Halpert, oraz JPP. Królikowski i Stolpe; po *Doktorze medycyny*, JP. Żółkowski i J Państwo Komorowscy.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Bortkiewicz Fran. ob. z Ciążyna nr. 1341, Dębski Kazim. sęd. pok. z Sutkowa nr. 414, Inez de Leon Nikodem eme. ze Lwowa nr. 1296, Korzeniewski Sew. ob. z Grabic nr. 556, Kamiński Julian ob. z Łączyna nr. 585, Konopka Bregida ob. z Rosji nr. 585, Kalisz Marjan ob. z Jazwina nr. 2765, Kunicki Marek ob. z Stulna nr. 1337, Karczewski Kajet. ob. z Mężenina nr. 2673, Miroszewski Jan szambelan z Krakowa nr. 585, Mann Gustaw właś. fabr. z Kijowa nr. 2768, Malczewski Hen. ob. z Radomia nr. 1305, Malgocki Lud. ob. z Gżyc nr. 419, Niemierowski Franciszek ob. z Dregolina nr. 556, Otocki Napoleon ob. z Petrykoz nr. 634, Reklewski Alfred ob. z Kowalewa nr. 634, Sławianowski Kazim. oficer floty z Robłów nr. 489, Świętkowski Aug. ob. z Bilua nr. 585, Slaski Ant. ob. z Kruszowa nr. 585, Szczuka And. ob. z Rosji nr. 585, Skarbek Tekla hr. z Popówka nr. 414, Sawicki Ant. ob. z Miedzna nr. 2680, Stankowicz Platon podpułk. z Hrubieszowa nr. 625, Tatarowicz Józef ob. Lustowiec nr. 556, Wojciechowski Adam ob. z Gocławia nr. 2376, Wilski Stan. ob. z Częstochowy nr. 1252, Zieliński Teodor dym. oficer z Charkowa nr. 570, Zeleżyński Jan ob. z Długosiodła nr. 500.

WYJECHALI Z WARSZAWY.

Białoskurski Edw. gub. cyw. z nru 1559 do Radomia, Czarnomski Fran. ob. z nru 570 do Skotnik, Dzierżanowski Fran. ob. z nru 556 do Osiecka, Dąbrowski Ksaw. ob. z nru 1260 do Krempic, Eljasiewicz Piotr rzecz. radz. stanu z nru 413 do Petersburga, Gnasko Karól art. śpiewu z nru 634 do Berlina, Gzosi Piotr ob. z nru 413 do Zalesia Grudzińskiego Jan ob. z nru 1820 do Piotrkowa, Jacobi Stan. ob. z nru 497 do Sokolowa, Kulikowski Wład. i Kiełczawski Sewer. ob. z nru 414 do Częstochwy, Leski Gustaw ob. z nru 556 do Krobowa, Moszczeński Józef hr. z nru 570 do Bronisz, Martin Jan ob. z nru 1064 do Krężeli, Orłowski Jan ob. z nru 556 do Suchy, Ostrowski Kaz. ob. z nru 634 do Łazowa, Pilichowski Jan ob. z nru 585 do Sobanie, Rudnicki Djonizy ob. z nru 556 do Kołomji, Rossi Napol. ob. art. śpiewu z nru 634 do Berlina, Roman Maciej ob. z nru 500 do Jezewa, Szydłowski Edw. ob. z nru 570 do Kupientyna, Szczepanowski Józef ob. z nru 2673 do Sieciechowa, Zabotyński Achilles kap. sztabu z nru 1526 do Tulczyna, Zabłocki Konst. porucz. z nru 2682 do Kijowa.

Rozmaitości.

O środkach zaradczych przeciw grzebaniu osób, w śnie letargicznym będących.

(z Inwalida Ruskiego).

(Ciąg dalszy).

W jednym z podobnych wypadków znaleziono umarłego obróconego w trumnie twarzą na dół, z pośluzoną głową, podrapaną twarzą, obgryzionemi aż po pierwsze stawy palcami, z ciałem pokrytym siniakami. Podobnych wypadków zdarzyć się mogło i więcej, ale na szczęście, czy też na nasze nieszczęście, my o tém nie wiemy. W rzeczy samej, gdyby proporcja ludzi w śnie letargicznym pochoowanych, do rzeczywiście umarłych była tak małą, jak się to zdawać może na pozór, to w istocie przedmiot ten niezastugiwałby na szczególną uwagę, a tém więcej na obmyślenie środków przeciw niemu zaradczych. Dla stwierdzenia naszego zdania, przytaczamy tu dowody czerpane ze źródeł nieulegających żadnemu zarzutowi.

Znakomity lekarz Bruhier w znanym powszechnie dziele swoim, pod tytułem: *sur l'incertitude des signes de la mort*, w roku 1740 wydanym, zebrał 181 wypadków letargu. W tej liczbie wymienia on 52 osób pogrzebionych w letargu, 4 na których dopełniano

sekcje lekarskie, 53 osób takich, które ocknęły się z letargu w trumnie, przed złożeniem ich do grobu, i w końcu 72 osób, które przebudziły się przed złożeniem ich do trumny.

Niedawno w jednej z gazet Francuzkich, umieszczono wykaz (z urzędowych raportów wyjęty) zdarzeń, wedle którego w ciągu lat 3-ich t. j. od 1843 roku do 1846, pochowano w Francji 94 osób w śnie letargicznym zostających, i że tylko w skutek szczególnych wypadków pogrzebanie ich ciał, dłużej nad dni 3 odwleczono, a po upływie właśnie tego czasu osoby te ze snu się obudziły. Z tej liczby, 53 osób ocknęły się w tej samej chwili, kiedy już przystąpić miano do obrzędu pogrzebowego; 13 osób wróciło do życia, w skutek szczególnych środków zaradczych podjętych przez ich krewnych, którzy, o istnieniu letargu domyślali się; 7 osób przebudziło się nagle, w skutek upuszczenia przypadkowego trumien, w których ich niesiono; 9 z przyczyny mocnego ich uklucia, w chwili gdy już miano spuszczać ich do grobu; 6 nakoniec takich, o których domyślano się że są w letargu.

W nowym Jorku przepisy policyjno lekarskie, mieć chcą, ażeby trumny z umarłymi, pozostawały na powierzchni ziemi na cmentarzu 8 dni, przed ostatecznym ich zagrzebaniem. Nadto, ażeby w każdej trumnie, przy głowie umarłego pozostawionym był otwór przez który przechodzić winny dwa sznurki, do rąk i nóg nieboszczyka przymocowane, a od trumny sznurki te przeciągnięte są do dzwonka zawieszonego w mieszkaniu stróża cmentarzewego.

Okazuje się, że ostrożność ta, nie była zbyt czułą, albowiem z 1200 pozostawionych na cmentarzu umarłych, 6-ciu wstało z letargu. Te sześć osób gdyby nie zbawiennie środki ostrożności, nigdyby już światła dziennego nie ujrzali.

Z tego teraz możemy wziąć stosunek, sześciu letargicznych na 1200 umierających; — to jest okropnie wielki stosunek.

Bierzemy los na loteryję, w nadziei trafienia główniej wygranej. w ów czas kiedy ta przypada, na 23 tysiące numerów, do koła wrzuconych.

Jakże nie lękać się tej myśli, że w strasznej loteryji śmierci, na którą wszyscy, bez żadnego wyjątku mamy losy, i gdzie na 200 numerów, jednemu wypada być żywcem pochowanym, jakże mówię, nie lękać się, przypuściwszy że ten właśnie los na nas samych, lub na jedną z najdroższych sercu naszemu osób przypadnie. (D. c. n.)

Doniesienia.

Komisarz administracyjny cyrkulu 1 i 11.—Zawiadania osoby interesowne, że z mocy upoważnienia magistratu miasta Warszawy dnia 12 (24) b. m. i r., nr. 6534, z wydziału kas wydanego zajęte ruchomości na satysfakcję komornego z posesji nr. 149, przy ulicy Dunaj położonej za zaległe raty pożyczki remanentowej w administracji zostającej, przypadającego, to jest: komoda, kanapa, krzesła, stoliki i t. p. na gruncie tejże posesji, w dniu 20 lutego (4 marca) r. b., o godzinie 2ej z południa, przez licytację publiczną, za gotowe zaraz płacić się mające pieniądze sprzedane zostaną.—Warszawa dnia 14 (26) lutego 1847 r.—*Ławłowicz.*

Przybyły z Prus AGRONOM który znacznemi dobrami zarządzał, ma chęć przyjęcia obowiązku RZĄDZCY DOBR, o którym bliższą wiadomość osiągnąć, i dowody kwalifikacyjne, przejrzeć można w domu-handlowym J. G. Schaefer et Comp. przy ulicy Kieochmalnej, w Angielskim browarze, w kantoryze.

Osoba mająca odpowiedzialność, życzy sobie przyjąć obowiązek RZĄDZCY domu, lub jakiej fabryki w Warszawie lub na prowincji. Wiadomość powyższą można przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod nr. 297 i 8 na prost Zamku w składzie oleju.

Przy rogu ulicy Niecałej i Wierzbowej, pod nr. 614c, w miejscu w którym utrzymywał skład wendlio pan Masson, dostać można dobrego ATRAMENTU czarnego na garnce, kwarty i butelki po cenach przystępnych.

KSIAŻECZKI legitymacyjne, zaginęły: Tańskiego Piotra, Marjanny z Iwskich Tańskiej, Miętkiewicz Jana, Rykalskiego Maksyma, Kozłowskiego Antoniego, Krajewskiego Michala, Antoskiewicz Juliana y Rutkowskiej Rozalii. Znalazca raczy złożyć w biurze policji tutejszej.

Dziś w kawiarni w domu Bocka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, grać będzie Jpan *Chopin* z towarzyszeniem fortepianu i violonceli, celniejsze utwory tegoczesnych kompozytorów.

Dziś, jutro i pojutrze w kawiarni w *Café de belle vue* przy rogu ulicy Krakowskie przedmieście wprost króla Zygmunta na I szem piętrze, grać będzie z kompanją *Michnowski*.

Dziś w kawiarni przy ulicy Trębac kiej wprost domu Stejnkelera nr. 632, grać i śpiewać będą pp. *Noires*.

Dziś w kawiarni przy ulicy Długiej obok hotelu Niemieckiego w domu W. Samera nr. 580, grać będzie z kompanją *Rajczak*.

Dziś w kawiarni przy ulicy Senatorskiej obok Ratusza, w domu, sukces. s. p. Łagiewnickiej, pod znakiem: *kawa przed Teatrem* grać będzie tercet *Bondasiewicz*.

Dziś w kawiarni przy ulicy Bielańskiej w domu Lūpopa nr. 60, grać będzie z kompanją *Danecki*.

Dziś w kawiarni przy ul. Trębackiej, pod nr. 628, na I m piętrze grać będzie Sekstet

Dziś w kawiarni przy ulicy Sto-Jańskiej pod nr. 3, grać będzie z kompanją *Kruszewski*.

TEATR WIELKI. Jutro, opera *Scaramuccia* i balet *Tancerka i rozbójnicy*.

TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś, przed *Nienawiscią wsi*, będzie *Kasperek poprawiony*; zakończy na żądanie *Kodeks dla kobiet*.

Dziś z rana zimna stop. 6, wezorą w pol. zimna stop. 0. Wysokość wody na Wiśle stop 7